

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Marts 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

projekteringsfasen for Femern Bælt- forbindelsen

Opfølgning i sagen om projekteringsfasen for Femern Bælt-forbindelsen (beretning nr. 10/2021)

28. februar 2024

RN 1505/24

I. Baggrund og konklusion

- 1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om projekteringsfasen for Femern Bælt-forbindelsen, som blev indledt med en beretning i 2022. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Transportministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 25. marts 2022.
- 2. Beretningen handlede om Femern A/S’ opgaver med at opnå den tyske myndighedsgodkendelse og gennemføre udbuddet af tunnelentrepriserne. Beretningen handlede også om Transportministeriets varetagelse af sine opgaver med at kvalitetssikre Femern A/S’ tidsplaner og bidrag til beslutningsgrundlagene for udbudsprocessen.
- 3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at Transportministeriets og Femern A/S’ styring af projekteringsfasen for Femern Bælt-forbindelsen ikke i tilstrækkelig grad havde taget højde for risici for forsinkelser i den tyske myndighedsproces og for økonomiske risici.

 Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Transportministeriet har arbejdet med at udvikle en metode, der kan anvendes til at vurdere de tidsmæssige risici og de deraf afledte økonomiske risici forbundet med større anlægsprojekter.

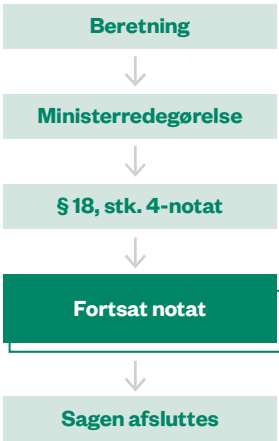
Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkt:

Opfølgningspunkt	Status
1. Transportministeriets arbejde med at udvikle en metode til at vurdere de tidsmæssige risici og de deraf afledte økonomiske risici for større anlægsprojekter.	Behandles og afsluttes i dette notat.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

III. Transportministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Transportministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgingspunkt.

6. Opfølgningen er baseret på en dokumentgennemgang og møde med Transportministeriet.

Udvikling af metode til at vurdere tidsmæssige risici og afledte økonomiske risici

7. Statsrevisorerne fandt det ikke helt tilfredsstillende, at Transportministeriet i 2009 fremsatte projekteringsloven til Folketingets vedtagelse uden at have afsat tilstrækkelig tid til den tyske myndighedsgodkendelse – på trods af at ministeriet havde viden om, at projektet var forsinket, og at det var usikkert, hvor lang tid den tyske myndighedsproces ville tage.

8. Transportministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at myndighedsgodkendelsen for Femern Bælt-forbindelsen endte med at tage længere tid end forventet. Det fremgik desuden af redegørelsen, at det var Transportministeriets erfaring, at processerne for myndighedsgodkendelse også i Danmark stadig bliver mere komplicerede og udgør en stigende andel af projekters samlede tidsplan. Ministeriet ville derfor arbejde med at udvikle en bedre metode til nærmere at vurdere de tidsmæssige risici og de deraf afledte økonomiske risici for større anlægsprojekter.

Temaer

Eksempler på temaer, som anlægsmyndighederne skal tage i betragtning, når de udarbejder og kvalitetssikrer tidsplanerne:

- udbuds- og kontraktform
- håndtering af vejforhold
- borger- og nabo-dialog
- myndighedsbehandling og politisk beslutningsproces
- markedssituationen.

9. Vores opfølgning viser, at Transportministeriet har udarbejdet en model, som anlægsmyndighederne kan bruge, når de generelt skal udarbejde og risikovurdere tidsplaner og de deraf afledte økonomiske risici for større anlægsprojekter. Ministeriet har udarbejdet modellen i samarbejde med Banedanmark, Vejdirektoratet og Sund & Bælt Holding A/S (herunder Femern A/S). Modellen består af en række temaer og underliggende spørgsmål, som anlægsmyndighederne kan tage stilling til i deres risikostyring af projekter. Modellen er bl.a. baseret på en gennemgang af udvalgte større projekter med og uden forsinkelser. I gennemgangen blev der fx set på, hvorfor der var opstået forsinkelser i projekterne, hvilke konsekvenser forsinkelserne havde, og hvilke handlinger anlægsmyndighederne havde iværksat for at imødegå forsinkelserne. Ministeriet har derudover udarbejdet en tjekliste med opmærksomhedspunkter og spørgsmål, der kan understøtte anlægsmyndighederne, når de skal udarbejde tidsplaner for processerne for myndighedsgodkendelse i de enkelte anlægsprojekter.

10. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

11. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennem- gang ved Stats- revisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Projekteringsfasen for Femern Bælt- forbindelsen (nr. 10/2021) 17-01-2022 Minister- redegørelse: Transport- ministeren: 09-03-2022	Transportudvalget: 18-01-2022 25-01-2022 Finansudvalget: 27-01-2022		Transport- ministeren: 10-05-2022 (320)	Finansudvalget: 10-05-2022		